

Hovedbestyrelsens forslag til Aktivitetsplan for Danmarks Naturfredningsforening 2022-2023

Indledning

I sommeren 2021 blev der i DN's app 'sommerfuglejagten' registreret markant flere sommerfugle end året før. Samtidig ser vi tegn på, at Danmark er ved at blive en lille smule vildere. Det pipler frem med initiativer fra mange, der ønsker at bidrage til et Danmark med mere vild natur. Det er sommerfuglene vilde med, og det viser, at vi mennesker kan skabe forandringer, når vi beslutter at gøre tingene anderledes. Dét skal vi i DN vise vejen for sker i meget større omfang.

For mens flere registrerede sommerfugle er ét lille lyspunkt, er biodiversitetskrisen fortsat en realitet, og den gruopvækkende rapport fra FN's klimapanel viser med al tydelighed, at klimakrisen er en fuldstændig afgørende opgave, som alle verdens samfund står over for. Og skulle man være i tvivl mindede sommerens mange skovbrande, oversvømmelser og varmerekorder os om, at konsekvenserne af klimaforandringerne er her NU, og det kan kun gå for langsomt med at foretage de nødvendige omstillinger af vores samfund. Dertil kommer, at en af vores vigtigste ressourcer – vores adgang til rent vand – er under pres, hvor vi nu finder sprøjterester i over halvdelen af drikkevandsboringerne.

Det har altså aldrig stået tydeligere, hvor store udfordringer vi står overfor. Den gode nyhed er, at vi kender mange af løsningerne, og det folkelige engagement har aldrig været større. Hver en vild have og udtaget lavbundsjord gør en forskel i den grønne omstilling.

I Danmarks Naturfredningsforening arbejder vi hver dag på at skabe forbedringer for naturen, miljøet og klimaet. Og vi kan være stolte over at have bidraget til en række markante resultater de seneste år: En historisk og bindende klimalov er vedtaget. Landvindinger ift. udtagning af lavbundslande. Lovkrav om BNBO'er der vil forbedre kvaliteten af vores grundvand. Neonix, der er en kæmpe trussel mod fx bierne, skal udfases. Og så er der sket et paradigmeskifte i naturforvaltningen med fokus på at skabe mere plads og vild natur med urørt skov, naturnationalparker, og ja, selv en prestigefyldt konkurrence blandt kommunerne om at blive Danmarks vildeste kommune.

Vi er med andre ord på rette vej, men der er stadig meget der skal gøres.

Blandt de helt store politiske indsatser, som du kan læse om i denne aktivitetsplan er, at vi skal sikre den nødvendige klimahandling accelereres, og at biodiversitetspakken omsættes til bindende handlinger bl.a. ved at indføre en biodiversitetslov. Du kan læse om vores indsats for

mere plads til naturen, særligt i landbrugslandet. Og du kan læse om, at vi skal sikre reduktioner i kvælstof for at redde vores vandmiljø og drikkevand og om vores indsats for havet og meget mere.

Vi vil også kigge ind ad på vores organisation. Med denne aktivitetsplan begynder vi nemlig implementeringen af DN's strategi for 2022-2026, og du kan derfor læse om hvordan vi vil omsætte strategien til handlinger for de næste to år. Med strategien har vi sat en fælles retning for vores arbejde, der bl.a. handler om, at:

- Vi skal binde vores indsatser bedre sammen på tværs af foreningen for at opnå maksimal gennemslagskraft og resultater. Som et eksempel herpå udpeger vi med denne aktivitetsplan [indsæt mærkesag efter REP-møde], som vores helt store tværgående mærkesag, som vi vil stå sammen om at løfte på tværs af foreningen.
- Vi skal styrke vores afdelinger. Bl.a. ved at blive i stand til at tiltrække flere aktive og frivillige til at løfte opgaverne, og ved at sikre de bedst mulige betingelser for at kunne løfte opgaverne. Du kan fx læse om, at vi igangsætter et pilotprojekt, der skal vise vejen for hvordan vi tiltrækker og integrerer flere frivillige i afdelingerne, og at vi styrker vidensdelingen bl.a. gennem oprettelsen af en digital platform til det formål.
- Vi skal give plads til de unge. Vi skal favne unge, der brænder for den grønne dagsorden, uanset deres baggrund og beskæftigelse, og vi skal understøtte, at unge oplever et frirum til at eksperimentere og har indflydelse på aktiviteter og deltagelsesformer. Du kan fx læse om, hvordan vi vil bygge videre på den 'grønne højskole', som en åbning til at invitere flere unge ind og udvikle unge-aktiviteter.
- Vi skal spille en større rolle for børn. Fordi vores børn er fremtidens naturbeskyttere er det afgørende, at de i barndommen etablerer en tilknytning til naturen. Du kan fx læse om, at vi som et af de mest markante tiltag, etablerer en børneklub og et digitalt børneunivers.
- Vi skal styrke foreningen gennem medlemsfremgang. For jo flere vi er, jo mere vægt har vores stemme, når vi taler naturens, miljøets og klimaets sag. Du kan fx læse om hvordan vi vil arbejde med at gøre medlemshvervning til en naturlig del af vores arrangementer, projekter og kampagner.

Det, og mange andre indsatser kan du læse om i denne aktivitetsplan for 2022 og 2023.

Aktivitetsplanen indeholder en række grønne bokse, hvor vi fremhæver nogle konkrete målsætninger for vores arbejde. Flere af målene tager direkte afsæt i målsætningerne fra strategien, men omsætter dem til delmål på vej mod strategiens fem-årige mål.

I Aktivitetsplanen er udvalgte FN-verdensmål fremhævet. Verdensmålene skal ses i sammenhæng og DN bakker op om verdensmålene i deres helhed. Men DN's arbejdsfelt betyder, at vi har særlige forudsætninger for at bidrage til de verdensmål, der er fremhævet i teksten. DN ser verdensmålene, som et vigtigt redskab til at sikre dialog og fremskridt for den grønne omstilling.

Aktivitetsplanens opbygning afspejler DN's strategi for 2022-2026, og du kan derfor i det følgende læse om vores vigtigste indsatser med udgangspunkt i DN's fem strategiske indsatsområder: politik, aktive & frivillige, børn, unge, og medlemmer.

Indholdsfortegnelse	
Politik	2
Aktive og frivillige.....	9
Børn.....	11
Unge.....	13
Medlemmer.....	14
Tværgående støttefunktioner.....	16

***

1. Politik

Målet med vores politiske indsats er at etablere DN som en troværdig og uundværlig grøn stemme, der skaber folkelig opbakning samt konkrete og tydelige natur-, miljø-, og klimapolitiske resultater.

For at realisere den vision har vi med strategien for politik udpeget fem indsatser, der sætter en retning for vores tilgang til politisk interessevaretagelse:

- **Fælles politiske dagsordener:** Vi vil udpege 1-2 særligt profilerede mærkesager om året, som løftes i et samarbejde på tværs af foreningen. Fordi vi står stærkest og opnår de største resultater når vi løfter i fællesskab.
- **Mere proaktiv lokalpolitisk arbejde:** Vi vil udnytte vores tilstedeværelse i hele landet bedre ved at styrke vores afdelingers lokalpolitiske interessevaretagelse –

særligt den proaktive. Fordi, det er i kommunerne mange af de nationalpolitiske mål og love skal omsættes og gennemføres. Derfor er det vigtigt med et godt samarbejde med kommunerne både politisk og som myndighed.

- **Samarbejde og alliancer:** Vi vil afsøge og opdyrke flere samarbejdsmuligheder. Fordi, vi kan ikke alene skabe de forandringer der skal til, men er afhængig af den øvrige politiske kontekst og af, at andre aktører arbejder i samme retning. Derfor vil vi fortsætte med at styrke vores samarbejde med andre aktører og bevægelser og indgå alliancer.
- **Sæt fagligheden i spil:** Vi vil sætte vores faglighed bedre i spil med fokus på at omsætte den til konkrete og konstruktive løsningsforslag tilpasset de politiske processer.
- **Engager flere i vores sag:** Vi skal udnytte alle vores aktiviteter, events, projekter, kampagner og kommunikation til at skabe øget opmærksomhed og engagement om vores mærkesager og binde dem sammen med vores politiske indsatser. Og vi skal fastholde den grønne dagsorden helt i toppen af danskernes bevidsthed. Fordi, folkets stemme og engagement er en afgørende forudsætning for at skabe de nødvendige forandringer.

Natur, miljø og klima hænger sammen

Gennemgående for DN's faglige og politiske indsatser er, at de hver især ofte bidrager til mere end ét område. Fx letter udfasning af biomasse i energisektoren trykket på arealerne og kan give mere plads til vild natur. Et hav i god økologisk tilstand har stor naturværdi, men har også afgørende betydning for klimaet. På samme vis bidrager indsatsen med at nedbringe landbrugets miljøbelastning også til at forbedre naturkvaliteten i det åbne land, forbedre vandmiljøet og mindske CO2 udledningen markant. Og fordi mange af vores indsatser hænger sammen kan de skabe sammenhængende løsninger, der leverer på flere dagsordener herunder den nødvendige klimaomstilling og overgangen til en cirkulær økonomi.

EU spiller en afgørende rolle

EU-politikken er blevet mere og mere vigtig i relation til den danske natur, miljø og klimapolitik og -indsats. EU-direktiver står i dag ofte som et bolværk mod forringelser, og udgør et vigtigt grundlag for, at der sættes ambitiøse mål i Danmark. Derfor er det vigtigt også at rette blikket

mod Bruxelles og påvirke politikken der. DN er i dialog med EU-kommissionen, parlamentet og særligt vore europæiske samarbejdspartnere i EEB (European Environmental Bureau) om at styrke miljøpolitikken og overholdelsen af EU-lovgivningen. DN arbejder for at Danmark bliver ambitiøse i EU og går væk fra minimumsimplicitering og at udnytte undtagelser i EU-lovgivningen.

I det følgende beskrives den mere konkrete udmøntning af den politiske strategi for det faglige og politiske arbejde med natur, miljø og klima herunder lokale sager.

1.1 Tværgående mærkesager

I 2022 er den fælles mærkesag:

[Den fælles mærkesag for 2022 besluttes af repræsentantskabet på efterårets møde, og indsættes herefter i AP22/23. Repræsentantskabet drøfter og beslutter imellem emnerne:

- Mere plads til naturen
- Klima
- Biodiversitet]

For at sikre at mærkesagerne løftes i fællesskab, og at vi sætter størst muligt aftryk, udarbejdes en samlet aktivitets- og kommunikationsplan, der skal sikre en koordineret indsats på tværs af foreningen. De konkrete indsatser udvikles i samarbejde mellem Hovedbestyrelsen, sekretariatet og afdelingerne.

Mærkesagerne for 2023 udpeges i løbet af 2022 i en involverende proces og med forankring i Repræsentantskabet, som godkender mærkesagerne. Der nedsættes en gruppe med medlemmer udpeget af repræsentantskabet, sekretariatet og HB-repræsentanter, som bringer forslag til mærkesagerne for 2023 videre, sikrer dialog og hvordan de løftes både nationalt og lokalt.

Mål:

- Vi sætter et tydeligt og markant aftryk på den offentlige samtale med vore mærkesager og opnår konkrete og betydende politiske resultater.
- Vi engagerer og skaber opbakning i befolkningen.

1.2 Lokal interessevaretagelse

DN's tilstedeværelse med afdelinger i hele landet giver en unik mulighed for at spille en afgørende rolle når natur-, miljø-, og klimainteresser skal sikres i kommunerne. Den lokale interessevaretagelse sikrer, at DN er med der, hvor en stor

del af natur- og miljølovgivningen skal implementeres og håndhæves, hvor de kommunale prioriteter og politikker fastlægges, og hvor den lokale planlægning foregår.

Det potentiale skal vi i endnu højere grad udnytte ved at sikre de bedst mulige betingelser for, at aktive i DN kan optimere sin indflydelse og spille en vigtig rolle i hele politik-processen i kommunerne. Målet er at flere afdelinger får større slagkraft med flere aktive, der samtidig er klædt bedre på til den lokale interessevaretagelse.

Derfor styrker vi mulighederne for at udvikle relevante kompetencer gennem kurser og vidensdeling, og vi vil arbejde målrettet på at tiltrække og integrere flere aktive, så der er flere der kan gøre en forskel og bidrage til at løfte opgaverne jf. afsnit 2 om aktive og frivillige. Samtidig fastholder vi en høj grad af faglig støtte fra sekretariatet til afdelingernes lokale sagsarbejde herunder husdyrsager og plansager jf. afsnit 1.6 og til den politiske interessevaretagelse lokalt. Og endeligt vil vi sikre afdelingerne adgang til et godt presse- og medietilbud.

Lokale sager

Det lokale sagsarbejde er en kerneopgave for DN, hvor vi gennem høringssvar og klager fungerer som naturens, miljøets og klimaets stemme i den praktiske udmøntning af Folketingets lovgivning. Målet er at modvirke forringelser og lovovertrædelser, der skader naturen og bidrage til at præcisere og sætte nye rammer for lovfortolkningen. Det lokale sagsarbejde bidrager desuden med vigtig viden og eksempler, som vi skal samle op og bruge i arbejdet med regel- og lovændringer på nationalt niveau.

Den faglige understøttelse af det lokale sagsarbejde finder sted i et tæt samspil mellem DN's afdelinger og sekretariatet. Som udgangspunkt er de lokale sager forankret hos afdelingerne, som kan få støtte og vejledning fra sekretariatet i mindst samme omfang som i 2021. Der vil blive gennemført en undersøgelse af afdelingernes behov for støtte i forbindelse med sagsarbejdet. Målet er at lægge hovedvægten på de sager, som har størst betydning for naturen, miljøet, landskabet eller for klimaet.

DN vinder en høj andel af de påklagede sager. Det skal vi fastholde, ligesom vi fortsat vil prioritere et højt fagligt niveau i sagerne og fokusere på de sager, der gør en forskel for naturen.

Mål:

- 5 ud af 10 afdelinger arbejder aktivt og systematisk med politisk interessevaretagelse.
- Der igangsættes udviklingsaktiviteter med baggrund i en undersøgelse som afdækker potentialer og barrierer for arbejdet med lokale sager.
- Sikre fortsat høj faglighed og aktivitet i organisationens arbejde med lokale sager.

Mere læring og vidensdeling

Vi vil sikre at den lokale interessevaretagelse og sagsarbejdet understøttes af relevante uddannelsesstilbud med udgangspunkt i de specifikke tværgående mærkesager. Derudover skal vi sikre opfølgende aktiviteter, hvor erfaringer kan deles, og praksis udvikles med udgangspunkt i afdelingernes arbejde med lokalpolitisk interessevaretagelse.

Vi skal blive bedre til at udnytte den store viden og erfaring der er rundt omkring i afdelingerne, så den kan komme andre afdelinger til gode i deres arbejde. Derfor vil sekretariatet facilitere, at interesserede afdelinger finder sammen i relevante netværk. Vi vil bl.a. oprette et nyt kommunalpolitisk netværk samt en ny digital platform, hvor vi kan dele viden og erfaringer jf. afsnit 2.6.

1.3 Natur

DN's verdensmål på natur

	DN arbejder for at beskytte, genoprette og give adgang til natur og biodiversitet i Danmark, både i skovene, i det åbne land og i byerne.
	DN arbejder for at forbedre vilkårene for naturen og livet i havene omkring Danmark.

I 2022 vedtager DN en ny ambitiøs naturpolitik, som beskriver DN's vision og mål for fremtidens natur i Danmark. Naturpolitikken sætter rammen og retningen for DN's indsats for mere og vildere natur i Danmark, og vil således udgøre den rette-snor vi vil arbejde efter på naturområdet.

Vi arbejder for en rig og mangfoldig natur i Danmark, der kan opdages, opleves og nydes i fremtiden – for naturens skyld og for vores skyld. Adgang til en rig natur er både kommende generations ret, og mere vild natur er en central del af løsningen på biodiversitets- og klimakrisen.

Det er derfor et stort problem, at levestederne i både Danmark og i resten af verden ødelægges og er under pres. Resultat er at vi ser arter forsvinde med større hast end de sidste mange millioner år. Danmark er forpligtet til at standse tilbagegangen, for en mangfoldig og rig natur er afgørende for liv på jorden.

Vi skal fastholde det politiske fokus på den grønne dagsorden og sikre at kommunerne leverer tilstrækkeligt på de myndighedsområder de er forpligtet på, som fx pleje og tilsyn af den eksisterende natur, opfyldelse af Natura 2000-handlingsplaner etc.

På biodiversitetsområdet udgør EU's biodiversitetsstrategi sammen med FN's biodiversitetskonvention en ambitiøs ramme for de danske forpligtelser. Vi arbejder for, at Danmark lever op til målene. Særligt vigtig er målsætningerne om at mindst 30 % af EU's land- og havareal skal være beskyttede områder senest i 2030. Heraf skal mindst en tredjedel, svarende til 10 %, være strengt beskyttede områder. Ligeledes er målsætningen om genopretning af beskadigede økosystemer senest i 2030 særligt vigtig.

Vi arbejder for at implementeringen, herunder den kommende genopretningslovgivning, vejledninger og politikker, bliver så ambitiøse som mulig sammen med vore europæiske samarbejdspartnere, som fx SAR (Seas At Risk) og EEB (European Environmental Bureau).

Helt centralt i vores arbejde for naturen står at sikre naturen langt mere plads og en bedre beskyttelse herunder plads til områder hvor naturens frie udfoldelse har første prioritet.

Mål:

- Naturen skal have langt mere plads fx gennem fokus på det åbne land og udtag af landbrugsjorder.
- Danmark skal have en Biodiversitetslov, som fastsætter klare og bindende målsætninger, der sikrer en markant stærkere naturbeskyttelse end den nuværende naturbeskyttelseslov samt ansporer til at genskabe, varetage og opretholde natur.
- Halvdelen af Danmarks kommuner har ambitiøse naturpolitikker og har påbegyndt implementering.
- EU's mål om 30% beskyttet og 10 % strengt beskyttet natur skal udgøre rammen om dansk naturpolitik både på land og på havet.
- Natura 2000 planerne for 2022-2027 skal være ambitiøse og fastsætte konkrete målsætninger der indebærer meget markante forbedringer af arters og naturtypers bevaringsstatus.

Mere plads til natur

En af de vigtigste virkemidler til at stoppe tilbagegangen i den biologiske mangfoldighed er at sikre mere plads til at naturen kan udfolde sig både i store sammenhængende naturområder og i byerne. Vores arbejde rummer både politiske indsatser og frivilligprojekter som fx 'Naturpleje', 'Slip haven fri' og 'Sommerfuglepartner' jf. afsnit 2.4.

Naturen i agerlandet

Tabet af arter og levesteder har været mest markant i det åbne land/agerlandet. Det er derfor en vigtig opgave at genskabe agerlandet som en god biotop. Vi arbejder særligt for at:

- sikre at den nye fælles EU-landbrugs-politik bliver gennemført i Danmark med størst mulig gavn for biodiversiteten.
- sikre en sammenhæng med andre tiltag i det åbne land, som fx vandløbsrestaureringer og udtagning af lavbundsjorder.
- sikre at landmænd får aktivt fokus på hvordan biodiversiteten i agerlandet kan styrkes, fx gennem lokale samarbejder med landboforeninger.

Naturkommuner og bynatur

Flere og flere kommuner udarbejder naturpolitikker, men de er desværre ikke alle lige ambitiøse og handlingsorienterede. Det gælder både i by og land.

I starten af 2022 konstitueres de nye kommunalbestyrelser, som giver en ny mulighed for at styrke samarbejdet om mere vild natur i byer og kommuner landet over.

Det er vores ambition, at endnu flere lokalafdelinger og kommuner i samarbejde reviderer eller udvikler ambitiøse kommunale naturpolitikker og styrker indsatsen i kommunen for natur og biodiversiteten generelt.

Vi arbejder særligt for at:

- sikre mere plads til naturen i kommunerne, og at forvaltningen af naturen i højere grad understøtter biodiversiteten.
- relancere Naturkommuneprojektet som et forpligtende tilmeldingskoncept med større fokus på at styrke biodiversiteten generelt samt sikring af natur i byer og i byudviklingsområder. Projektet skal spille sammen med, og hvor muligt, løfte kvaliteten i DKVILD, Miljøministeriets kommunekonkurrence for vild natur, der afsluttes med udgangen af 2022.

Bedre beskyttelse af naturen

Beskyttet natur er et afgørende redskab til at sikre biodiversiteten. Derfor er det en vigtig opgave for os, at sikre at EU's målsætninger om mindst 30 % beskyttede land- og havarealer og

10% strengt beskyttede områder gøres til nationale mål.

Mere vild natur

Arbejdet for mere vild natur i Danmark er et af DN's helt centrale fokusområder. Overordnet arbejder vi for mere vild natur i nationalparkerne, i Natura 2000-områderne, på havet, i havene, i byerne og på både offentlige og private arealer. Vi arbejder særligt for at:

- Danmark vedtager en Biodiversitetslov - med klimaloven som forbillede - der kan sikre både de eksisterende og kommende naturarealer en effektiv og varig retlig beskyttelse.
- sikre en god implementering af de nye nationalparker så de gode intentioner fastholdes og ikke udvandes, og at lovgivningen for nationalparkerne giver mulighed for at private arealer omfattes.
- sikre udlæg af mere urørt skov med fokus på områder hvor biodiversiteten eller potentialet er højest.
- sikre en revision af nationalparkloven, der tydeliggør at sikring af natur og biodiversitet er hovedformålet.

Fokus på beskyttet natur (Natura 2000 og §3)

DN arbejder for at udbrede og sikre kvalitet af § 3 natur, og habitatnaturtyper i Natura 2000 områder. Dette vil også være et fokus ved indspil til regeringens igangsatte "loveftersyn", herunder fokus på at sikre en bedre og mere restriktiv Naturbeskyttelseslov, og på at Danmark lever op til internationale forpligtelser fx angående Natura 2000. Vi arbejder særligt for at:

- de statslige Natura 2000 planer for 2022 - 2027 vil sikre rammerne for genskabelse af naturlige processer og en friere dynamik, frem for mere traditionel naturpleje.
- Kommunernes Natura 2000 handleplaner bliver ambitiøse og at de gennemføres i respekt for udpegningsgrundlaget.
- sikre at Natura 2000 planer for de marine Natura 2000 områder inkluderer konkrete og ambitiøse bevaringsmål og foranstaltninger for hvordan målene skal nås. Samtlige danske marine naturtyper (undtaget havgrotter på Bornholm) er i stærk ugunstig bevaringsstatus, og der står intet i de gældende planer om, hvordan naturtyperne skal opnå god status.
- En ammoniakregulering, der generelt beskytter og forbedrer naturkvaliteten og i særlig grad i de ammoniakfølsomme naturarealer.
- Infrastrukturprojekter tager højde for naturværdierne. Det gør vi ved at understøtte

det lokale sagsarbejde og ved politisk at rejse behovet for at hensynet til miljø, klima og natur vægtes tungt ved kommende og tidligere infrastrukturprojekter. Det kan fx være ved fokus på minimering af naturforringelser ved faunapassager, linjeføringer mv.

Fredninger

DN's fredningsindsats er et helt centralt instrument i at sikre beskyttelse af naturen og udvikle natur og biodiversitet i hele Danmark. Desuden er landskabsværdier og øget adgang centrale elementer i fredningsarbejdet, som omfatter 4-6 nye fredningssager årligt, som HB beslutter.

Der er lige nu bred politisk opbakning til en styrket fredningsindsats, som vi skal udnytte. Vi skal hele tiden sikre, at fredninger forbliver et relevant og centralt naturbeskyttelses-instrument, der i højere grad også anvendes af kommuner og staten.

Vi arbejder særligt for at:

- sikre at Miljøministeriet gennemfører en ny ambitiøs handlingsplan, der kan fungere som retningsgiver og garant for statens fredningsindsats.
- sikre fortsat stor folkelig og politisk opbakning til fredninger og DN's særlige initiativret. Vi vil derfor styrke inddragelsen og dialogen med både kommuner og lodsejere i fredningsprocesserne.
- fortsætte den gode dialog med Forsvarsministeriet om fredning af deres mest værdifulde naturområder med hvilende bestemmelser.

Havet

Det er DN's vision, at 100 procent af havarealet forvaltes bæredygtigt og økosystembaseret, og ikke må forhindre opnåelsen af målet om god miljøtilstand i havet.

Ifølge EU's havstrategidirektiv skulle Danmark i 2020 have opnået god miljøtilstand i alle vores havområder, men halvvejs inde i 2021 opfylder ingen af de danske havområder målsætningen. Ultimo 2021 kommer havstrategiens indsatsplan, der sætter rammerne for hvordan Danmark opfylder kravene om en god miljøtilstand i alle vore havområder.

Vi arbejder særligt for at:

- mindske udledninger fra landbrug og spildevand og bekæmpe iltsvind i de indre danske farvande.
- den beskyttelse som de nye havstrategiområder sikres bliver udbredt til at gælde alle

havstrategiområder, samt at indsatsplanerne for det danske havareal gennemføres.

- sikre at Danmark udpeger 10% strengt beskyttet natur og 30% beskyttet natur på havet.
- sikre at fiskeriet har påbegyndt en omstilling til mere skånsomme redskaber og alle kvoter bliver sat på de niveauer som forskere anbefaler som bæredygtigt og reducere fiskeriets påvirkning på havnaturen.
- sikre en overordnet planlægning og miljøvurderinger af alle anlæg, når moratoriet for muslingeanlæg skal følges op af et nyt og mere miljøvenligt regelsæt.
- de gældende klappingsregler skærpes mhp. bedre habitat- og miljøbeskyttelse. Herunder gennem nationale krav om miljøvurdering af klappladser og skærpede klappingsregler samt prøvelse af konkrete sager i ankesystemet. Indsatsen kan løftes nationalt med skærpede regler og bindes sammen med lokale indsats r, hvor afdelinger med havne kan arbejde med fx overvågning og undersøgelse af havnesediment/klappladser, som kan fødes ind i det nationale arbejde.
- Følge op på naturforbedrende indsatser i havet med planlægning af områder til genetablering af stenrev og genplantning af ålegræs m.v.

1.4 Klima

DN's verdensmål på klima

	DN arbejder for en mere ansvarlig og bæredygtig brug af klodens ressourcer gennem bedre regulering og oplysning.
	DN arbejder for en ambitiøs dansk klimapolitik og for at øge borgernes egne muligheder for at leve mere klimavenligt.

Klimakrisen er den største udfordring for mennesker, natur og miljø. I sommeren 2021 udkom FN med endnu en opsigtsvækkende og nedslående rapport, der en gang for alle slog fast at klimaforandringerne er menneskeskabte og at den negative udvikling går hurtigere end forventet. Det forventes nu, at den globale opvarmning vil overstige målsætningen om maks 1,5 grader fra Parisaftalen allerede i næste årti.

Derfor skal DN som Danmarks største grønne organisation være en stærk aktør i den klimapolitiske dagsorden, og skubbe på for at Danmark accelererer de nødvendige klimapolitiske tiltag. Vi skal sikre, at Danmark overholder klimaloven

og målet om 70 procent CO2-reduktion i 2030, så Danmark lever op til sit ansvar i Parisaftalen.

Vi arbejder for målbare CO2-reduktioner, som hurtigt bringer Danmark tættere på 70-procent-målet, i alle politiske aftaler. DN støtter op om klimaforskning i nye teknologier, men understreger, at det aldrig må stå i stedet for tiltag, der gavner her og nu.

DN vil fastholde regeringen og Folketinget på deres klimapolitiske løfter og presse på for ambitiøse aftaler gennem medierne.

Et vigtigt klimavirkemiddel, som DN lægger vægt på, er, at der indføres klimabeskatning på CO2 udledninger.

DN's klimainsats er fokuseret omkring følgende områder: *udtagning af lavbundsjord, udfasning af afbrænding af biomasse før 2040, omstilling af landbruget og affaldsfrit samfund i 2050* (sidstnævnte beskrives under afsnit 1.5).

Mål:

- Øge hastigheden for udtag af lavbundsjord markant og et samlet mål om 100.000 hektar.
- Vedtagelse af en udfasningsplan der sikrer udfasning af biomasse senest i 2040.
- Sikre konkrete skridt hen imod en omstilling af landbrugets produktion så landbruget bidrager til CO2 reduktion jf. klimalovens mål.
- Politisk beslutning om et affaldsfrit samfund i 2050 (beskrives under afsnit 1.5).

Udtagning af lavbundsjord

Målet med indsatsen er at sikre så omfattende udtagning af lavbundsarealet som muligt, både af hensyn til klima, vandmiljø og biodiversitet. Der arbejdes landspolitisk for at sikre finansiering og så brugbare ordninger og rammer for udtagningen som muligt, så der opnås størst mulig multifunktionalitet, når dette er hensigtsmæssigt. Lokalt vil vi arbejde med at få lokale projekter sat i gang og gennemført, fx i samarbejde med landbrug, sportsfiskere og andre interessenter.

Udfasning af biomasseafbrænding før 2040

DN har et mål om, at der efter 2040 ikke længere brændes biomasse af i Danmark. Målsætningen er hjulpet godt på vej af en hastig udvikling indenfor andre teknologier. Men i omstillingen er det også vigtigt, at nye teknologier ikke kommer til at fastholde en fortsat afhængighed af biomasseafbrænding.

Vi arbejder særligt for at:

- holde regeringen op på løftet om at lave en udfasningsplan for afbrænding af biomasse med udfasning senest i 2040.
- kvalificere diskussionen om den biomasse, der brændes af i overgangsperioden, og udfordrer bl.a. den gængse definition af CO2-neutral biomasse, resttræ og "bæredygtig" biomasse i det hele taget.
- afsøge nye muligheder for at fremme udfasningen af biomasse gennem fx en kommende klimabeskatning og tilskud til de varmelagre, der er en forudsætning for alternativerne til biomasse.
- bistå de lokale forsyningsanlæg til at vælge den mindst skadelige biomasse. Lokalt er det en udfordring at foretage den nødvendige omstilling af de mange anlæg.

Omstilling af landbruget

DN arbejder for et landbrug i balance med natur, miljø og klima. Det nuværende danske landbrug udgør et stort pres på naturen, miljøet og klimaet. Der er brug for, at det omstilles til en struktur der har færre husdyr, producerer mere mad til mennesker og giver langt mere plads til naturen. Dansk landbrug står for knapt 1/3 af Danmarks samlede udledning af drivhusgasser og beslaglægger ca. 2/3 af arealet og påvirker øvrige arealer negativt. Derfor spiller landbruget en afgørende rolle, når vi skal nå klimamålene, og det er vigtigt med en konstruktiv dialog med landbruget om løsningerne.

For at sænke landbrugets udledninger markant skal betydeligt mindre af Danmarks areal pløjes, og den jord vi dyrker, skal fortrinsvis drives økologisk og med mad til mennesker. Der er behov for at der i højere grad produceres vegetabilsk mad til mennesker, og mindre foder til animalsk produktion. Dansk landbrug har potentiale til at blive et foregangsland for det innovative økologiske landbrug, der på en og samme tid, tager højde for klima og biodiversitet, samtidig med man producerer kvalitetsfødevarer og nye teknologiske løsninger til resten af verden.

Vi arbejder særligt for at:

- der omlægges landbrugsarealer til natur og skov.
- der kommer mere græs og mindre korn på markerne samt færre dyr i staldene.
- søge dialog og samarbejde med bl.a. landbruget om at finde løsningerne.
- Dokumentere og skabe debat om behovet for omstilling af landbruget med bl.a. en ny udgave af "Sådan ligger landet" om landbruget.

1.5 Miljø

DN's verdensmål på miljø

- DN arbejder for at sikre rent grund- og drikkevand i Danmark og for at sikre en høj beskyttelse af det danske vandmiljø.

Forurening af vores miljø, vandmiljø og drikkevand samt et alt for stort ressourceforbrug er fortsat udfordringer som vil fylde meget i DN's politiske arbejde. Vi skal udnytte den stigende opbakning til de grønne dagsordener i befolkningen til at presse på for konkrete politiske fremskridt på de her afgørende dagsordener.

DN's hovedprioriteter inden for miljø bliver i den kommende periode, at sikre bedre beskyttelse af vores drikkevand mod giftrester, et sundere og renere vandmiljø samt konkrete mål for reduktion af vores ressourceforbrug i Danmark.

Mål:

- Der tages konkrete skridt mod at sikre bedre beskyttelse af vores grundvand mod giftrester.
- Ambitiøse og rettidige vandplaner der sikrer et sundere og renere vandmiljø.
- Der sættes konkrete mål for reduktion af vores ressourceforbrug i Danmark.

Rent drikkevand

Det er et stadigt stigende problem, at flere og flere af vores grundvandsboringer forurenes med sprøjtegiftrester og anden gift. Dette skal vendes hvis det danske drikkevand skal reddes for kommende generationer.

Vi arbejder særligt for at:

- presse på for en løsning på problemerne med forurening af grundvandsboringer med ophæng i forståelsespapiret ml. regering og støttepartier, og i en ny pesticidhandleplan.
- der etableres grundvandsparker for at beskytte de sårbare indvindingsområder mod brug af sprøjtegift.
- få indført et forsigtighedsprincip i godkendelsen af pesticider
- få afsat de nødvendige ressourcer til at bringe os i mål inden en fastlagt tidsperiode.

Rent vandmiljø - vandområdeplaner

Danmark skal som følge af EU's vandrammedirektiv senest i 2027 have opnået god økologisk tilstand i vandmiljøet. Vandområdeplanerne for tredje periode skulle være trådt i kraft senest den 22. december 2021, men var i efteråret 2021 endnu ikke sendt i høring.

Vi arbejder særligt for at:

- alle nødvendige indsatser i planerne skal være besluttet og iværksat i god tid inden 2027 for at kunne opfylde målene i EU's vandrammedirektiv.
- der skal ske reduktioner af kvælstof på mindst 16.000 tons.
- alle betydende spærringer i vandløb fjernes.
- en indsats for rensning af spildevand, færre overløb, og tilpasning af vandløbsregulativer (fx at grødeskæring og vandløbsoprensning kun må foretages når de gavner naturen).

Affaldsfrit samfund i 2050

Af FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling er verdensmål 12 om ansvarligt forbrug og produktion et af de mål, hvor Danmark halter længst bagefter. Hvis alle skulle leve, som vi gør i Danmark, skulle vi bruge over fire jordkloder. Vores enorme forbrug af naturens ressourcer kalder på, at vi i Danmark går foran ift. en cirkulær omstilling.

Regeringens strategi for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi samt regeringens Handlingsplan for cirkulær økonomi 2020-2032 er desværre karakteriseret af minimumsimplicitering af EU-regulering.

Vi arbejder særligt for at:

- Danmark, i lighed med Holland, går foran ift. den cirkulære omstilling og sætter et mål om et affaldsfrit samfund i 2050. Det betyder, at vi skal væk fra primært at fokusere på affaldshåndtering og genanvendelse og rykke højere op i affaldshierarkiet og have langt større fokus på affaldsforebyggelse og genbrug.
- Danmark får ambitiøse genbrugs- og reduktionsmål, blandt andet i forbindelse med de kommende forhandlinger om udvidet producentansvar. Fordi reduktions- og genbrugs-mål er afgørende ift. at sætte retning for en cirkulær omstilling med langt mindre affald og mindre træk på naturens ressourcer.

1.6 Fysisk planlægning

Myndighedernes fysiske planlægning og miljøvurderingerne heraf lægger rammerne for fremtidens arealanvendelse. Vi arbejder for at påvirke rammerne for den fysiske planlægning, så den i videst muligt omfang medvirker til at beskytte og forbedre natur, miljø og klima. Vi arbejder også for et bedre samspil mellem naturbeskyttelse og planlægning.

Regeringen har foreslået nye muligheder for planlægning for klima og for bynatur & biodiversitet, som – hvis vedtaget ved lov, vil udgøre væsentlige nye muligheder i planlægningen i de

kommende år.

Den lokale planlægning sætter rammerne for udviklingen af de kommunale arealer, og er derfor en central del af vores afdelingers sagsarbejde. Lokale sager om planlægning omfatter overvejende kommuneplaner og lokalplaner samt miljøvurderingerne af disse. Planerne bliver ofte til gennem længerevarende sagsforløb i kommunerne, og arbejdsformen kan både være lokalt lobby- og pressearbejde, høringssvar og eventuelt klager.

Vi arbejder særligt for:

- en justering af planloven, hvor det er vores mål at sikre, at der også kan kommune- og lokalplanlægges med natur og biodiversitet samt reduktion af CO2 som formål.
- at der kommer særligt fokus på planlægning for natur i hele Danmark, fx ved at udpege naturzoner, på landskabshensyn og kyster, herunder at kystsikring forankres i statsligt regi, samt på naturbaserede løsninger i klimatilpasningen af samfundet.
- at planlægning af store vedvarende energianlæg forankres i statsligt regi, og at der sikres bedre rammer for planlægning for solcelleanlæg, så udbygningen, hvor det er muligt sker på tage og ellers under hensyntagen til natur og landskabet.

***

2 Aktive og frivillige

DN har allerede mange aktive, som gør en stor indsats for vores mærkesager i lokale afdelinger, netværk og projekter. Men langt flere vil gerne gøre en indsats, hvis vi evner at modtage dem og uddanne dem og dele erfaringer på tværs af landet. Derfor sætter vi fokus på at sikre en god organisering af måden vi i afdelingerne tager imod nye aktive og i måden vi får dem integreret i lokalafdelingens arbejde.

I vores strategi har vi udpeget fire overordnede indsatser, som skal bidrage til at realisere vores vision om at gøre DN til det oplagte samlingspunkt og fællesskab for alle, der ønsker at handle for naturen, miljøet og klimaet:

- Flere skal vide, man kan være aktiv/frivillig
- Langt flere skal kunne være med
- Udvikling gennem uddannelse
- Bedre veje for videndeling

Strategiens indsatser skal øge kendskabet til de muligheder, der er ved at engagere sig i DN, sikre en bedre organisering af aktive og frivillige så flere kan være med samt bedre udviklingsmuligheder og vidensdeling.

Frem mod 2026 er det målet at få 4.000 faste aktive og 400.000 engageret som frivillige. Dem, der er frivillige og aktive, skal opleve tilfredshed med at være i DN, og de skal afspejle en større diversitet i køn, alder og baggrund, end det er tilfældet i dag.

Endelig skal flere afdelinger inspireres og uddannes til at arbejde med alle DN's kerneområder både på temaniveau (natur, miljø og klima) samt i form af sager, interessevaretagelse, naturformidling, børn & unge, kommunikation & medlemshvervning.

DN's lokale afdelinger skal styrkes som det oplagte sted at søge hen som mulig frivillig ved at udvide frivilligformerne og de konkrete frivilligaktiviteter.

Samtidig skal der være mulighed for engagement og fællesskab rundt om afdelingerne, fx via Samaråd, Netværk eller projekter.

I de følgende afsnit beskrives hovedindsatserne i den konkrete udmøntning af frivilligstrategien.

Mål i 2023:

- 1.900 faste aktive (svarende til godt 5 ekstra frivillige pr. afdeling).
- 250.000 engageret som frivillige i bred forstand.
- 4 ud af 10 afdelinger arbejder med DN's kerneområder (sager, interessevaretagelse, naturformidling, børn & unge, kommunikation & medlemshvervning)
- Mindst 7 ud af 10 aktive og frivillige vil anbefale andre at blive det.

Note: Frivillige defineres bredt og omfatter fx naturplejeinstruktører og -deltagere; turarrangører/naturguider; affaldsindsamlingsarrangører; sommerfugleambassadører, Naturens Uge arrangører; DN's citizen science registranter. Vi har ikke de præcise tal i dag, men vi vurderer, at vi er over 200.000 i dag, så der er tale om en stigning på 25%.

2.1 Hjælp til afdelinger med kritisk få aktive

Mens nogle afdelinger står stærkt og oplever stor fremgang i aktive, så oplever andre vanskeligheder med at rekruttere hænder til at løse opgaverne. Sekretariatet tilbyder et forløb for afdelinger, der ønsker hjælp til at genopbygge en kerne af aktive, som kan udvikle afdelingens aktiviteter. Forløbet indeholder bl.a. sparring med bestyrelsen og hjælp til arrangementer og annoncering samt erfaringsudveksling mellem afdelinger.

2.2 Pilotprojekt viser vejen for ny organisering af frivilligarbejdet

Gennem et pilotprojekt med 10 afdelinger udvikler og afprøver afdelinger og sekretariat i samar-

bede metoder til at tiltrække, modtage og integrere nye frivillige. Det gælder fx om at skabe en god start og velkomst, organisere de frivillige i arbejdsgrupper og udvikle rollen som aktivkoordinator. Efter pilotprojektet bredes erfaringer ud til resten af landet og uddannelse til frivilligkoordinator tilbydes.

2.3 Digital indgang til at blive aktiv og frivillig

Vi ved, at 20% af vores medlemmer gerne vil bidrage til DN med frivillig arbejdskraft. Vi skal systematisk fortælle om mulighederne for at deltage og gøre det let at finde den rette opgave for den enkelte. Derfor optimerer vi den digitale indgang til at blive frivillig og aktiv i både tværgående og lokale projekter.

2.4 Tværgående projekter og naturpleje som indgang for nye frivillige og aktive.

Afdelingerne er den primære indgang for frivillighed i DN. I tillæg hertil skal vi fortsat tilbyde medlemmer og befolkningen som helhed andre muligheder for at engagere sig i "naturesagen". Derfor tilbyder vi frivilligprojekter, hvis formål er at understøtte vores politiske mål på natur, miljø og klima ved at engagere befolkningen til at gå ud og gøre en forskel og tilbyde konkrete handlemuligheder. I det følgende nævnes disse tværgående projekter, hvor både afdelinger og sekretariat deltager:

Naturpleje

Naturen i Danmark mangler plads og pleje – vi kan ikke alle steder sikre en naturlig og tilstrækkelig afgræsning af arealer, og her kan naturplejen have værdi både for naturen og befolkningen. Faktisk er naturpleje den frivillig-aktivitet blandt DN's medlemmer, som flest efterspørger. Gennem blandt andet naturplejenetværket opbygges en række tilbud på tværs af landet, så medlemmer kan mødes om at pleje naturen. Naturpleje skal være en central del af frivilligindgangen i DN, hvor medlemmer kan lære mere om naturen og DN som organisation.

Slip haven fri

Er DN's nye store folkelige projekt, som inden udgangen af 2023 vil hjælpe mindst 50.000 haveejere med at skabe mere biodiversitet på egen grund. Det svarer til 4% af Danmarks samlede haveareal. REMA 1000 er projektpartner og bidrager bl.a. til at skabe synlighed om projektet og sælger biodiversitetsvenlige planter, buske og træer i deres butikker landet over. Projektet er en videreudvikling af Giftfri Have, der har opnået 23.000 tilmeldte haver ved nedlukning 2021.

Sommerfuglepartner

Projekt Sommerfuglepartner er DN's første "frivilligjob", hvor frivillige Sommerfugleambassadører udfører rådgivning og hjælp til virksomheder og

institutioner, som ønsker mere biodiversitet på deres arealer. Sommerfuglepartner skal have mindst 100 frivillige ambassadører og 100 projektpartnere (der er 32 ambassadører og 12 virksomhedspartnere i medio 2021).

Affaldsindsamlingen

Affaldsindsamlingen samler hvert år op imod 200.000 danskere om at gøre en god gerning for naturen. Mange af DN's lokale afdelinger deltager og skaber sammen med andre frivillige mere end 1.000 arrangementer og en masse presseomtale og positiv opmærksomhed på DN og vores mærkesager.

Selvom projektet har eksisteret siden 2006 og skaber et fantastisk engagement hos danskerne, har det potentiale til både et øget indsamlingsniveau og til at tale mere ind i den miljødagsorden ("Affaldsfrit samfund i 2050"), som mange danskere engagerer sig i. Vi vil afsøge mulighederne for fonde og flere kommercielle partnere inden for de forskellige indsatser, så projektet kan indfri det store potentiale.

Dette vil gøre os i stand til at udvide indsamlingen til at foregå forår og efterår og arbejde med at fokusere indsatsen på forskellige specifikke arealer fx Natur, Vej, Skov og Vand. Vi vil udvikle et tydeligt payoff for projektet "Et Danmark fri for affald", så det spiller tydeligt sammen med vores vision om et affaldsfrit samfund i 2050. Vi skal supplere projektet med en oplysende, adfærdsgulerende kampagne, og videreudvikle engagerende materialer til børneområdet, så vi understøtter projektet digitalt.

Naturens Uge

Naturens Uge er de årlige mærkedage, hvor DN sammen med Friluftsrådet, Nordea Fonden, 15. Juni Fonden og et væld af lokale arrangører inviterer 300.000 danskere ud på en god oplevelse i naturen. Naturens Uge har eksisteret siden 2004, og formålet er at inspirere flere til at komme ud i naturen. I 2021-23 er der særligt fokus på at udforme materialer til skoler og daginstitutioner i en digital platform. I 2022 sætter projektet særligt fokus på naturuvante - altså de målgrupper der ikke kommer så ofte i naturen. Det kan fx være socialt udsatte og familier, som ikke benytter naturen fx. pga. andre interesser eller pga. bopæl langt fra naturområder.

Flere frivilligformer

DN er stærk på engagement af frivillige inden for biodiversitet, naturformidling og miljø (affald), men mangler flere meningsgivende frivilligaktiviteter inden for klima og miljø, for at kunne indfri ambitionerne i frivilligstrategien. Desuden ønsker vi at udvikle nye aktiviteter inden for fx citizen science/borgerinddragelse. Derfor vil vi fortsat samarbejde med fx forskningsinstitutioner og søge fondsmidler til projekter hvor konkrete

mikrohandlinger sættes ind i en større kontekst og bidrager til den grønne sag.

2.5 Uddannelse af frivillige og aktive

Naturens Universitet spiller en vigtig rolle i at gøre strategien til virkelighed – og i at sikre dygtige og tilfredse frivillige og aktive. Men vores interne uddannelses tilbud har behov for en grundig opdatering og gentænkning i lyset af den nye strategi, nye målgrupper og de digitale muligheder, som er opstået i de senere år. Derfor udarbejdes en strategi for Naturens Universitet, hvorefter kursusudbuddet øges gradvist med fokus på kurser, der understøtter vores fem delstrategier (politik, aktive & frivillige, børn, unge samt medlemmer) og fælles mærkesager. Det skal også være lettere at få overblik over relevante tilbud og at tilmelde sig.

Mål i 2023:

- En fordobling af gennemførte kurser samt en høj grad af tilfredshed blandt kursisterne.

2.6 Videndeling på tværs

Vi skal blive bedre til at dele og fremhæve alle de gode eksempler på måder at gøre tingene på, og vi skal dele store resultater fra afdelingerne, og hvordan de er opnået. Derfor etablerer vi en digital platform, hvor vi kan dele viden og erfaringer, og som kan fungere som debatforum.

Netværk som organisatorisk enhed skal relanceres, da ideen om at samles på tværs af landet i netværk efter interesse er mere relevant end nogensinde. Men vi kan blive meget bedre til at organisere og understøtte arbejdet, så der skabes resultater til gavn for foreningen og deltagerne. Derfor er der igangsat en proces, der bl.a. skal kortlægge, hvilke netværk der er behov for, og som skal munde ud i nye rammer for netværkene samt en målrettet rekrutteringsindsats. Det er målet, at HB i løbet af 2022 præsenterer REP for et bud på nye netværk, der via AP og budget sikres understøttelse fra sekretariatet. De nye netværk har bl.a. til formål at understøtte de fem strategiske indsatsområder.

Involvering i projekter og kampagner. For at gøre vores kampagner relevante lokalt og sikre en god gennemførsel, er det vigtigt, at de lokale kræfter involveres, når det er relevant. DN's kampagner vil ofte udvikles og udmøntes i et samarbejde mellem sekretariat og de lokale aktive, som har interesse for at deltage i udvikling eller udførelse af kampagner. Vi har gode erfaringer med samarbejdet på tværs af hele landet, og når vi løfter en fælles dagsorden, kan det høres både i byråd, på Christiansborg og hjemme i stuerne.

2.7 Inkluderende kultur

Vi skal beslutte rammerne for en inkluderende kultur i DN, hvor vi opstiller spilleregler for fællesskabet, og hvordan vi omgås hinanden, så alle føler sig velkomne og trygge. Organisationsudvalget og Hovedbestyrelsen tager initiativ til at involvere resten af foreningen i arbejdet.

En årlig aktiv- og frivilligundersøgelse følger op på vores mål om at blive flere, have høj tilfredshed, og at den enkeltes potentiale får lov at udfolde sig.

***

3. Børn

Det er vores børn, der i fremtiden skal passe på kloden og vores natur, og det er netop i barndommen, at forholdet til naturen grundlægges. Derfor er det et problem, at børns tilknytning til naturen i dag er langt svagere end tidligere generationers.

I vores strategi har vi udpeget fire overordnede indsats, som skal bidrage til at realisere vores vision om at bringe børn tættere på naturen og bidrage til at mange flere børn begejstres af naturen og får lyst til at udforske og passe på den.

- Børnenes DN
- Vi samarbejder
- Lege- og læringstilbud til skoler og daginstitutioner
- DN giver børn en grøn stemme

Indsætterne skal bidrage til at bringe de kommende generationer tættere på naturen og flytte børns naturforståelse gennem tiltag, projekter og aktiviteter i skolen, dagtilbuddene og familien, der skaber begejstring for naturen, pirrer nysgerigheden og øger viden og forståelse:

- Vi skal gøre det nemt for alle voksne, der tager børn med ud i naturen at finde viden og inspiration til naturoplevelser.
- Vi skal skabe et fællesskab, der giver børn håb og mulighed for at handle.
- Vi skal udvide børns horisont, så de får en forståelse for sammenhængen mellem naturen, miljøet og klimaet.
- Vi skal samarbejde med andre relevante partnere, der kan bidrage til vores dagsorden.
- Vi skal udvikle politikker, der skaber strukturelle forandringer, så flere børn kommer i naturen.

Frem mod 2026 er det målet, at flere børn kommer mere ud i naturen end i dag og 6.000 børn

bliver medlemmer af DN. Dertil ønsker vi, at DN bliver kendt som en værdifuld samarbejdspartner blandt skoler, dagtilbud og andre relevante organisationer og institutioner. Endelig skal vi have flere afdelinger til at tilbyde aktiviteter målrettet børn.

Mål i 2023:

- Lancering af DN's børneklub.
- 2.000 børn er medlem af DN.
- 1 ud af 4 afdelinger tilbyder regelmæssigt aktiviteter målrettet børn.

Herunder beskrives hovedindsatserne i den konkrete udmøntning af børnestrategien.

3.1 Børnenes DN

DN skal positioneres i børnefamiliers bevidsthed som et grønt fællesskab, hvor man kan få inspiration og handlemuligheder og blive begejstret og engageret i naturen. Vi vil gøre det endnu tydeligere for børn og deres familier, at afstanden til det næste grønne eventyr er mindre, når man har DN med som rejsemakker.

Aktiviteter, indhold og kommunikation tilpasset målgruppen

Vi skal have bedre indsigt i børnemålgrupper og sætte dem i centrum for udvikling af vores børnetilbud. Når vi kender børnene og deres familier og forstår, hvad deres behov og interesser er, kan vi lave relevante aktiviteter og indhold samt engagerende kommunikation, som skaber værdi for dem.

Digitalt børneunivers

Med afsæt i indsigterne vil vi etablere et digitalt børneunivers, hvor vi samler og udvikler DN's digitale tilbud til børnene og deres familier og giver nem adgang til DN's mange aktiviteter og indhold målrettet børn. Visionen er en levende, legende og inspirerende digital naturportal med fokus på handlemuligheder og begejstring. Eksempler på nuværende projekter, der vil indgå: Naturfamilier, Naturens Uge, Naturagenter, 99 arter og Affaldsindsamlingen.

Børneklub og børnemedlemsskaber

For at kunne etablere en attraktiv og bæredygtig børneklub med både nationale og lokale tilbud samt digitalt indhold vil vi i 2022 kortlægge hvilke tilbud, der allerede findes til børn om natur og bruge erfaringerne og viden derfra - og sammenholde det med vores indsigter i målgruppen. Dernæst vil vi udvikle et koncept, der skiller sig ud med relevante tilbud og engagerende indhold til børn og deres familier, og som er tidssvarende og i øjenhøjde med børnene.

Endeligt vil vi afklare pris og status på et børnemedlemskab ud fra analyser af markedet og målgruppen. Repræsentantskabet skal godkende pris og status på et børnemedlemskab ligesom med

de øvrige medlemskontingenter.

Det er ambitionen, at DN's børneklub lanceres i 2023 med en gennemarbejdet kampagneindsats.

Fondssamarbejder og partnerskaber

Målene for børneområdet er ambitiøse. Det kræver økonomisk støtte at udvikle kompetencer og opbygge kapacitet på børneområdet i DN. Ligeledes kræver indsatserne på skoler og dagtilbud samt for børnefamilierne ekstern finansiering fra fonde og andre partnere. I 2022-23 vil et fokusområde derfor være at etablere fondssamarbejder og -partnerskaber, der kan understøtte vores vision.

Nuværende projekter finansieret af partnere og fonde vil være fundamentet for vores arbejde med at bringe flere børn tættere på naturen. Vi vil arbejde på at projekterne fortsættes og eller videreudvikles samt tænkes strategisk sammen under en paraply. Det er projekter som Naturagenter, Naturfamilier, Naturens Uge, 99 arter og Affaldsindsamlingen.

Opbygge et børnenetværk

For at sikre, at DN's børneklub og andre projekter for børn får den ønskede volumen, skal der opbygges et bredt funderet netværk på tværs af sekretariat, lokalafdelinger og DN UNG. Netværket opbygges med det formål at sikre ideudvikling, støtte og sparring gennem erfaringsudveksling, sparring og inspiration bl.a. gennem Naturens Universitet.

3.2 Vi samarbejder

Vi skal styrke og udvikle samarbejdet med organisationer, der deler vores fælles mål om at få flere børn ud i naturen. Bl.a. gennem vores engagement i Center for børn og natur, skal vi afklare potentielle samarbejdsrelationer på lokalt- og nationalt plan, og derigennem prioritere relationer, der understøtter aktiviteter og arrangementer, der øger DN's synlighed og gennemslagskraft og samtidig kan medvirke til at nå målgrupper, der i dag benævnes "naturfremmede" eller "naturuvante".

3.3 Lege- og læringstilbud til skoler og dagtilbud

For at øge DN's synlighed over for børn og for at bringe den grønne dagsorden helt ind som en naturlig del af børns hverdag skal DN spille en større rolle på skoler og i dagtilbud.

Vi vil starte med at foretage analyser af skole- og dagtilbudsområdet for at finde frem til lærernes udfordringer, samt ønsker og behov for viden fx om udeskole samt undervisningsforløb og læringsredskaber, der kan hjælpe dem med at bruge naturen mere og selv gøre en forskel for naturen, miljøet og klimaet.

Ud fra denne viden samt vores erfaringer med at

skabe engagerende indhold på andre kanaler vil vi revitalisere Skoletjenesten med nye måder at engagere lærer og pædagoger på, så skoler og dagtilbud kan bruge naturen mere som lege- og læringsrum og vil tage den grønne omstilling ind som en aktiv del af undervisningen. Her kan kampagner og andre projekter i DN tænkes ind, fx klimaklog.

Skoletjenesten har et netværk af skoler, lærere og pædagoger, der i dag bruges på tværs af projekter. Dette netværk skal vi udnytte bedre og vi vil derfor udarbejde en plan for brug og fastholdelse af netværket, så det er nemt for lærer og pædagoger at modtage viden og inspiration, ligesom kontakter vedligeholdes og systematiseres digitalt.

3.4 DN giver børn en grøn stemme

Børneundersøgelse

Der gennemføres en børneundersøgelse, der kortlægger børn og familiers brug af naturen. Ved at stå bag sådan en undersøgelse får DN vigtig viden, der kan bruges som børnenes stemme i naturdebatten i medier og overfor interessenter. Undersøgelsen giver desuden nogle pejlemærker på, hvordan det står til med børns forhold til og brug af naturen, som vi kan bruge til at udvikle nye tilbud og projekter, herunder at understøtte en politisk indsats for at give flere børn (lige) adgang til naturen, bl.a. igennem skoler og daginstitutioner.

***

4. Unge

De unge generationer er på mange måder frontløberne i den grønne omstilling. De går forrest i at ændre adfærd i en bæredygtig retning, og i at råbe politikerne op og kræve den nødvendige handling. De er dybt engagerede i grønne bevægelser, men kun i lille grad engageret i DN.

Med vores ungestrategi har vi derfor sat en retning for, hvordan vi vil gøre DN til et attraktivt og vedkommende fællesskab for det stigende antal unge mennesker, som brænder for den grønne dagsorden og ønsker at handle. Med tre overordnede indsatser vil vi realisere den vision i de kommende år:

- Et mangfoldigt ungefællesskab integreret i DN
- Flere aktiviteter af unge til unge
- Ændre unges syn på DN

I de næste to år udfolder vi indsatserne med fokus på at:

- danne rammerne for et attraktivt ungefællesskab, hvor håb og handlelyst på grønne problemstillinger er i centrum.

- give plads til, at unge selv kan definere og udfolde deres engagement, og samtidig forankre dem i vores forening.
- understøtte unges naturbegejstring og styrke samarbejdet med øvrige aktører for den grønne sag.

Frem mod 2026 skal 750 engagerede unge være aktive og opleve gode udviklingsmuligheder i DN. Desuden er det målet, at vi i 2026 har 15.000 unge medlemmer mellem 15-29 år.

Mål i 2023:

- 300 unge er engagerede i DN UNG.
- 12.000 unge medlemmer mellem 15-29 år.

Herunder beskrives hovedindsatserne i den konkrete udmøntning af ungestrategien.

4.1 Et mangfoldigt ungefællesskab integreret i DN

Vores udgangspunkt er DN UNG's tilstedeværelse i de fire største byer med medlemmer på videregående uddannelser. Men der er et stort potentiale, hvis vi åbner fællesskabet op og byder langt flere forskellige unge velkomne. Over de kommende år skal unge i højere grad opleve, at de bliver budt velkommen og respekteret som en integreret del af DN. Både i samarbejdet med/i afdelingerne, men også i forbindelse med foreningens kampagner og politiske sager, skal unge DN'ere føle sig som en naturlig del af foreningen.

En central grundsten i ungeindsatsen og foreningens arbejde for at integrere flere unge er forståelsen af, at *det er aktiviteten, der tiltrækker, og fællesskabet, der fastholder*. Derfor vil vi fokusere på at udvikle og samskabe fællesskabsopbyggende oplevelser, samt understøtte de unge i at eksperimentere med nye typer aktiviteter.

DN Ung aktiviteter og Den Grønne Højskole

Vi skal udvikle aktiviteter, der kan *tiltrække* nye og flere forskellige unge. Og ingen ved bedre end de unge selv, hvilke aktiviteter og projekter der er meningsfulde for unge. De unge skal derfor understøttes i at lave aktiviteter for og med andre unge. En af de tilbagevendende aktiviteter, vi vil udvikle og forfine i de kommende år, er Den Grønne Højskole. Den Grønne Højskole blev afviklet for første gang i samarbejde med knap 20 unge frivillige i august 2021, og videreudvikles med afsæt i de første erfaringer.

Hovedfokus på højskoleholdene er det grønne fællesskab på tværs af landet. Fællesskabet opbygges med afsæt i debat, foredrag og workshops om natur, miljø, samfund og klima; i naturbegejstring, samarbejde og eksperimenter

med nye, varige grønne initiativer. Både DN Ung'ere og andre interesserede unge er velkomne. Højskolen er på den måde en oplagt åbning for at invitere nye unge med i DN's grønne fællesskab.

DN Ung understøttes

Vi skal sikre, at unge DN'ere integreres i foreningens aktiviteter, og at de oplever fordelene ved at være en del af Danmarks største grønne fællesskab. Derfor vil sekretariatet i de kommende år understøtte DN Ung i at vokse og modtage nye medlemmer. Sekretariatet vil rammesætte fysiske og digitale dialog- og udviklingsmøder for DN Ung-enhederne enkeltvis og på tværs af landet.

For at fremme et øget samarbejde mellem DN ung og afdelingerne vil sekretariatet desuden bistå med sparring og understøttelse af dialogmøder eller aktiviteter der går på tværs, så kendskab og meningsfulde overgange fra DN Ung til afdelingerne introduceres.

DN Ung Netværk etableres

Hvem er bedre til at sikre relevansen ved udformningen af den fremtidige ungeindsats end de unge selv? Sekretariatet vil i løbet af de kommende to år rammesætte et DN Ung Netværk for løbende at sparre med de unge om prioritering i ungeindsatsen, trykteste ideer og drøfte aktivitetsformer og frivilligroller, projekter, kampagner og/eller lignende.

Foruden i stigende grad at kunne inddrage de unge som integrerede kræfter i DN's årlige kerneaktiviteter som Affaldsindsamlingen, Naturens Uge, osv. er DN Ung Netværket et vigtigt skridt i at understøtte udviklingen af flere aktiviteter af unge til unge.

Fondssamarbejder og partnerskaber

Målene på ungeområdet er ambitiøse. Vi søger finansiering fra fonde og/eller andre partnere for at realisere målene, herunder opbygge kapacitet og kompetencer internt i DN.

4.2 DN's tilbud til unge synliggøres

For at flere unge skal få øjnene op for vores voksende, grønne unge DN-fællesskab, skal vi være mere synlige. Derfor er et væsentligt punkt i ungestrategien et fokus på DN's formidling af kampagner og aktiviteter online og i udkommende medier. Vi skal vise, at vi er en forening, hvor man både som ung og gammel – samt alt derimellem – er velkommen i.

De unge skal være med

Sekretariatets kommunikationsteam vil løbende udvikle indhold i forbindelse med kampagner og aktiviteter, der retter sig direkte til unge. De unge skal selv inddrages i udviklingen af indhold og tilbud, så de aktive unge får mulighed for at

tage stilling til formidlingsmetoder og platforme. Desuden skal der fremadrettet være fokus på, at de unge selv formidler deres aktiviteter og fællesskab på kvalificerede måder.

Afhængig af fondsfinansiering igangsætter Sekretariatet desuden kursusforløb i regi af Naturens Universitet med fokus på at uddanne unge til at varetage DN's kerneopgaver som aktivitetsleder, fællesskabsansvarlig kommunikatør.

... også i udviklingen og tilrettelæggelsen af aktiviteter og kampagner

I de kommende år vil vi som forening være opmærksomme på, at vores aktiviteter og kampagnerarbejde synliggøres som en af mulighederne for at gøre en aktiv indsats som ung i DN. På tværs af foreningen arbejdes der med andre ord på, at udvalgte aktiviteter eller dele af kampagner også rettes specifikt mod yngre engagerede.

***

5. Medlemmer

Vores medlemmer er fundamentet for vores eksistens, og uden dem vil Danmark miste en stærk grøn stemme. For jo flere vi er, jo mere vægt har vores stemme, når vi taler naturens, miljøets og klimaets sag.

I medlemsstrategien har vi udpeget fire overordnede indsatser, som skal bidrage til, at det stigende grønne engagement i befolkningen omsættes til medlemsvækst, og at medlemmerne oplever, at de får grønne handlemuligheder og en klar værdi af deres medlemskab:

- Flere medlemmer er et fælles ansvar
- Medlemshvervning skal være en fast del af arrangementer, projekter og kampagner
- Tydelig værdi af medlemskabet
- Fængende fortællinger, der skaber synlighed

Ved udgangen af 2026 er det målet at have 150.000 medlemmer.

Herunder beskrives hovedindsatserne i den konkrete udmøntning af medlemsstrategien i de kommende år.

5.1 Flere medlemmer er et fælles ansvar

Et stort DN er en stærk stemme med mulighed for betydelig politisk påvirkning. Derfor skal medlemshvervning tænkes ind i alle grene af DN og være en helt naturlig del af alle indsatser. Når vi er i kontakt med DN-interesserede, skal vi invitere dem ind i fællesskabet.

For at opnå målet om, at flere lokalafdelinger arbejder med medlemshvervning, skal afdelinger og frivillige gennem hjælp, løbende vejledning og sparring klædes på til at bidrage til hvervningen af medlemmer og gennem lokale, relevante aktiviteter være med til at sikre fastholdelse af nuværende medlemmer. Konkrete tiltag:

- Medlemshvervning oprettes som modul på Naturens Universitet, og der udvikles en lokal hverveuddannelse.
- Indmeldelsesformularer indlejres på afdelingernes lokale hjemmesider, så det er let at melde sig ind.
- Der udarbejdes indbydende hvervemateriale til brug for uddeling og annoncering.
- Afdelingerne skal have adgang til data over egne medlemmer for at sikre fastholdelsen og i det hele taget lette kommunikationen i afdelingen.

Der udvikles et velkomstforløb, som sikrer en god start i DN og giver flest mulige nye medlemmer lyst til at blive og måske endda engagere sig som frivillig eller aktiv.

Mål:

- 133.200 medlemmer i 2022
- 136.000 medlemmer i 2023

5.2 Medlemshvervning integreres i arrangementer, projekter og kampagner

Vi skal blive i stand til at udnytte DN's store flagskibe Affaldsindsamlingen og Naturens Uge endnu bedre. Vi begynder med Affaldsindsamlingen, hvor vi allerede har erfaringer med medlemshvervning og aktiviteter for potentielle medlemmer (leads).

På baggrund af resultaterne vil vi teste og udvikle nye måder at generere leads på og samtidig have et øget fokus på direkte medlemshvervning.

Affaldsindsamlingen har tradition for at have mellem 40.000-50.000 indsamlere på weekendens arrangementer, der møder op på selve dagen uden at registrere sig. Det er et kæmpe potentiale, vi skal udnytte ved at udvikle en måde, hvor data om alle disse potentielle medlemmer opsamles. Det kan eksempelvis ske igennem e-mail marketingsystemet. Det vil også give afdelingerne mulighed for at knytte deltagerne tættere til sig og kommunikere med dem.

Derudover vil vi:

- Teste måder på hvordan begejstrede medlemmer kan invitere andre til at blive medlemmer (member-get-member).
- Udnytte vores kampagners store synlighed og gennemslagskraft, og derfor opstilles klare mål for hvervning af medlemmer eller potentielle medlemmer i forbindelse med kampagnerne.
- Tænke medlemshvervning ind som en del af de store projekter for ad hoc frivillige, hvor vi ofte er i kontakt med mange tusinde mennesker i projekter som Slip haven fri og Naturfamilier.
- Sikre systematisk hvervning af medlemmer på Skovsgaard.

Mål:

- 139.000 bruttoleads (55.600 nettoleads) både i 2022 og 2023 gennem arrangementer og kampagner.

5.3 Tydelig værdi af medlemskabet

For at sikre at vores medlemmer har lyst til at blive i DN, skal vi hele tiden have et udviklingsfokus på, hvordan vi kan skabe en endnu tydeligere oplevet værdi af medlemskabet. Relevante medlemstilbud skal derfor udvikles og tilpasses løbende. Afhængigt af, hvor man er i livet, vil det være forskellige ting, der skaber værdi af medlemskabet.

Derfor skal vi øge vores indsigt i medlemmernes behov og interesser, så vi hele tiden sikrer, at medlemmerne oplever, at det har værdi at være medlem af DN. For at kunne lave målrettet fastholdelsestiltag vil vi afdække risikoen for frafald via de forskellige hvervekanaler og målgrupper. Der skal udvikles modeller, der kan forudsige frafaldet – med særligt fokus på frafald inden for de første to år som medlem.

DN's webshop skal udvikles, så den har en klar profil og tilbyder relevante og indbydende produkter, der opleves som en værdi for flere medlemmer samt generer indtægter til arbejdet for Danmarks natur, miljø og klima.

Medlemsbladet Natur & Miljø er et eksklusivt medlemstilbud og en unik kommunikationskanal til DN's medlemmer. Medlemsbladet skal udvikles, så bladets udtryk, genrer og indholdsprioritering tydeligt understøtter DN's strategiske retning og også når en yngre målgruppe med indhold, som rammer deres livsstil og naturinteresse, for eksempel børnefamilier. Der vil være særskilt fokus på i højere grad at synliggøre, at

DN er et inkluderende handlingsfællesskab, som viser vejen for den grønne omstilling.

Mit DN skal færdigimplementeres og forbindes med medlemssystemet, så det fremstår som en nem selvbetjeningsløsning for medlemmerne og sikrer en mere målrettet kommunikation og in-volvering i aktiviteter. Mit DN skal bidrage med øget viden om vores medlemmer, generering af leads og at gøre leads til følgere, bidragydere og medlemmer.

Mål:

- Frafald på højst 9 procent (branchens fra-fald har ligget på 10 procent de sidste år).

5.4 Fængende fortællinger, der skaber synlighed

Vi skal udvikle en kommunikationsstrategi for medlemmer og potentielle medlemmer med engagerende og inspirerende indhold. Indhold og fortællinger som øger værdien af medlemskabet ved at gøre det endnu tydeligere, hvilken forskel man gør, som en del af Danmarks største grønne NGO. I arbejdet med at lave den fængende fortælling vil vi blive klogere på, hvilke forskellige typer medlemmer der er i DN, og hvad netop deres motivation er for medlemskab og derefter lave indhold, som er relevant og værdifuldt for dem.

***

6. Tværgående støttefunktioner

DN har en række tværgående støttefunktioner som er afgørende forudsætninger for vores kerneaktiviteter.

6.1 Presse og kommunikation

Som Danmarks største grønne frivillige forening har vi en væsentlig opgave i at præge den offentlige samtale, sætte markante grønne dagsordner i medierne og understøtte vores politiske arbejde gennem proaktivt pressearbejde, kampagner og engagerende kommunikation. Det er samtidig en del af vores fælles strategi at styrke vores naturformidling og skabe opmærksomhed omkring værdien af natur og naturoplevelser, bl.a. ved at inspirere børn og unge til at opleve naturen og få tilknytning til den.

DN's presse- og kommunikationsindsats er en integreret del af DN's arbejde med frivillighed, politik, naturformidling og medlemmer. Vi sætter

en ære i at være en bredt kommunikerende forening, som gennem vores professionelle presse- og kommunikationsarbejde skaber folkeligt engagement i vores mærkesager og virke.

DN's presseindsats

DN's presseindsats er dagsordensættende og har til formål at understøtte de prioriterede indsatser i aktivitetsplanen. DN's pressearbejde er en integreret del af foreningens politiske arbejde og sigter mod at skabe politisk opmærksomhed omkring foreningens prioriterede dagsordner og sikre synlighed til DN i medierne.

Gennem systematisk, proaktivt og reaktivt pressearbejde understøtter presseindsatsen:

- Politisk gennemslagskraft i medierne på prioriterede dagsordner, sager og kampagner
- Bistand til det lokale pressearbejde, pressemæssig opkvalificering af og sparring med lokalafdelinger
- At få natur og naturformidling ind i de bredere medier og sikre folkeligt ejerskab til og begejstring for den danske natur
- At sikre mediemæssig synlighed omkring DN's naturformidling, projekter og store events som Naturens Dag, Affaldsindsamlingen, Slip Haven Fri
- Opkvalificering og faglig rådgivning af præsident, direktør og øvrige talspersoner

DN's kommunikationsindsats

På tværs af stort set alle DN's arbejdsområder spiller kommunikation en vigtig rolle. DN's kommunikationsindsats skal med troværdigt, engagerende, inspirerende og udfordrende indhold sikre bred gennemslagskraft for og kendskab til Danmarks Naturfredningsforenings mærkesager og aktiviteter. Målet er bred folkelig relevans og opbakning samt politisk gennemslagskraft.

Kommunikationsindsatsen er både med til at skabe den brændende platform og anviser løsninger og handlemuligheder - hvad enten det er at slippe haven fri, hoppe i havet, skrive under på en underskriftindsamling eller melde sig ind i DN. DN's kommunikation har altid modtageren i fokus og giver mulighed for direkte engagement for alle, der er optaget af den grønne dagsorden. Kommunikationsindsatsen består også i at udvikle DN's kommunikationskanaler og udvikle nye måder at kommunikere med offentligheden på.

DN's store kampagner skal sikre bred gennemslagskraft, synlighed og opbakning til DN's vigtigste mærkesager. DN's kampagner har som central opgave at løfte mærkesager ud til en

bred offentlighed på en måde, som giver mulighed for at engagere sig direkte i sagen og tydeligt tilkendegive sin støtte til en bestemt sag eller indsats. De politiske kampagner tilrettelægges så de rammer den politiske dagsorden på en måde, hvor det får størst mulig politisk effekt og med henblik på at nå et konkret politisk mål. DN's kampagner vil ofte udvikles og udmøntes i et samarbejde mellem sekretariat og lokale aktive med respekt for afdelingernes forskellige udgangspunkter. Det er et selvstændigt mål for alle kampagner at generere leads eller medlemmer.

Den digitale fundraising er en integreret del af kommunikationsindsatsen og en selvstændig og central opgave. DN's kommunikationsteam bruger det gode indhold, kendskabet til modtagerne og forståelse for kanaler til at hverve medlemmer til DN's grønne fællesskab og til at generere leads til hvervning ad andre kanaler.

Ny kommunikationsstrategi

DN's organisationsstrategi skal understøttes af en kommunikationsstrategi, som tydeligt samler DN's vision, mission og mærkesager i en overordnet kernefortælling og understøtter de strategiske målsætninger i organisationsstrategien med strategiske kommunikationsindsatser lokalt og nationalt. Kommunikationsstrategien skal sikre at modtagerne af DN's indhold oplever sammenhæng i DN's kommunikation på tværs af kanaler, projekter og indsatser, og den skal understøtte at modtagerne oplever en linje i kommunikationen hen over tid og at det enkelte stykke indhold har afsæt i den store fortælling. Hovedpunkter i en ny kommunikationsstrategi vil være:

- Opbygning af strategisk vigtige målgrupper skal sikre et præcist afsæt i de modtagere, det er allervigtigst for os at nå med indhold.
- En klar kernefortælling med afsæt i målgrupper skal gøre DN's vision, mission og mærkesager tydelig for omverdenen.
- Kommunikationsstrategier for prioriterede områder skal understøtte de strategiske målsætninger for fx Børn, Unge og Medlemmer.
- Særligt fokus på sammenhængen mellem lokal og national kommunikation, så vi i højere grad skaber synergi mellem den lokale og den nationale kommunikation.

Udvikling af dn.dk, så opbygning og indhold understøtter DN's strategiske prioriteringer.

6.2 Økonomi og administration

DN's økonomifunktion sikrer drift, planlægning og controlling af de økonomiske forhold for DN og DN's 95 afdelinger. Endvidere understøttes ledelsen i forsvarlig økonomistyring af foreningens midler.

Økonomistyringen omfatter budgetlægning, budgetopfølgning, controlling og analysearbejde samt rådgivning af budgetansvarlige. En stor del af arbejdet er administration af bevillinger samt sikring af overholdelse af bevillingsgiveres regler.

Regnskabsfunktionen omfatter bogføring, betalinger, lønadministration, refusioner, likviditetsstyring og formuepleje samt udarbejdelse af regnskaber.

Endvidere koordineres ansøgninger vedr. eksterne midler, bobehandling i forbindelse med arv samt indgåelse af kontrakter og aftaler vedrørende blandt andet lejemål, pensionsordning, forsikringer, forsyningskontrakter og kontakt til revisor og advokat.

I 2022-2023 vil der fortsat være fokus på at lette de interne processer for såvel ansatte som aktive.

Der arbejdes kontinuerligt med sikker og stabil drift af DN's it for både sekretariatet og afdelingerne. Forenkling og automatisering er i fokus.

I 2022-2023 arbejdes der fortsat med optimering af processer, der omfatter personfølsomme data, så det sikres, at processerne lever op til gældende lovgivning på GDPR-området.

Der arbejdes løbende med at indsamle økonomisk støtte til DN's arbejde. Det største bidrag kommer fra medlemmerne, men derudover arbejdes der med arv, erhvervssamarbejder og fondsansøgninger, som alle er inde i en positiv udvikling som der skal bygges videre på.

På HR-området opbygges og vedligeholdes en HR-funktion, som understøtter DN som en attraktiv og professionel arbejdsplads.

Danmarks Naturfond

Danmarks Naturfond er i gang med en større omlægning af driften på Skovsgaard Gods med udvikling af et ambitiøst projekt med vildgræsning for at styrke naturen på godset. Projektet udvikler sig planmæssigt. Der er dog fortsat betydelige udfordringer med at stabe en økonomisk bæredygtig drift af godset, særligt i landbrugsproduktion og til at istandsætte bygninger, der trænger til omfattende renovering: DN vil i den kommende tid:

- udvikle en plan for den fremtidige drift i samarbejde med fonden.
- Styrke samarbejdet med Skovsgaard og Danmarks Naturfond med henblik på at høste alle mulige synergier.
- Skabe en tættere relation mellem DN's medlemmer og Skovsgaard Gods, så medlemmerne følger udviklingen og knyttes til stedet.

BUDGET 2022

Fremstillet efter ISOBRO's model jf. repræsentantskabets beslutning april 2021
Budgettet er angivet i hele tusinder.

	2021 Budget	2022 Budget
Kontingenter	80.571	85.518
Arv	6.250	7.000
Diverse bidrag	1.731	2.508
Udlodningsmidler & momskompensation	3.400	3.875
Naturformidling Skovsgaard	75	75
Sponsoraftaler & portostøtte	2.388	2.992
Indsamlede frie midler i alt	94.414	101.968
Øremærkede projekter	6.670	4.366
Indsamlede disponerede midler i alt	6.670	4.366
Webshop, varesalg	1.600	2.600
Indtægter ved egen virksomhed i alt	1.600	2.600
INDTÆGTER VED INDTÆGTSSKABENDE AKTIVITETER	102.684	108.933
Udgifter medlemmer - Strategi: Medlemmer (se diagram)	-27.221	-28.428
Omkostninger ved indtægtsskabende aktiviteter i alt	-27.221	-28.428
Udgifter, webshop	-1.000	-1.892
Omkostninger ved egen virksomhed i alt	-1.000	-1.892
RESULTAT AF INDTÆGTSSKABENDE AKTIVITETER	74.463	78.613
Administrationsomkostninger	-6.273	-6.462
RESULTAT FØR FINANSIELLE POSTER	68.190	72.151
Finansielle indtægter, netto	600	300
RESULTAT FØR FORMÅLSBESTEMTE AKTIVITETER	68.790	72.451
Natur og Miljø - Strategi: Politik (se diagram)	-22.370	-22.691
Organisation - Strategi: Børn, Unge, Aktive og frivillige (se diagram)	-24.058	-25.833
Kommunikation og kampagner	-22.502	-24.451
Tilskud til Danmarks Naturfond (ej henført til strategi)	-460	-465
OMKOSTNINGER VED FORMÅLSBESTEMTE AKTIVITETER	-69.390	-73.439
ÅRETS RESULTAT	-600	-988
NØGLETAL		
Overskudsgrad ved indsamlinger mv.	72,5%	72,2%
Administrationsprocent	6,1%	5,9%
Formålsprocent	67,6%	67,4%

FORKLARING AF NØGLETAL

Overskudsgrad ved indsamlinger mv. viser den andel af de indtægtsførte midler, som er tilbage efter fradrag af de omkostninger, der direkte kan henføres til frembringelse af indtægterne.

Administrationsprocenten viser den del af foreningens samlede indtægter, der er medgået til administration mv.

Formålsprocenten viser den andel af foreningens samlede indtægter, der er medgået til formålsbestemte aktiviteter.

Kommentarer til resultatet

I budget 2022 er der udgifter for 110,4 mio. kr. og indtægter for 109,4 mio. kr. Underskuddet på 988.000 kr. er det driftsmæssige underskud mellem indtægter og udgifter i 2022.

Underskuddet er reelt et overskud på 212.000 kr., idet der i forbindelse med overskudsdisponeringen efter 2020 blev afsat 1,2 mio. kr. til brug i en toårig periode på børne- og ungeområdet (2021 og 2022). Samlet set blev der afsat 2 mio. kr. til børne- og ungeområdet, hvoraf det forventes, at 800.000 kr. anvendes i 2021. Der er derfor 1,2 mio. kr. i rest. Når dette tages med i betragtningen, er resultatet af budget 2022 reelt et overskud på 212.000 kr.

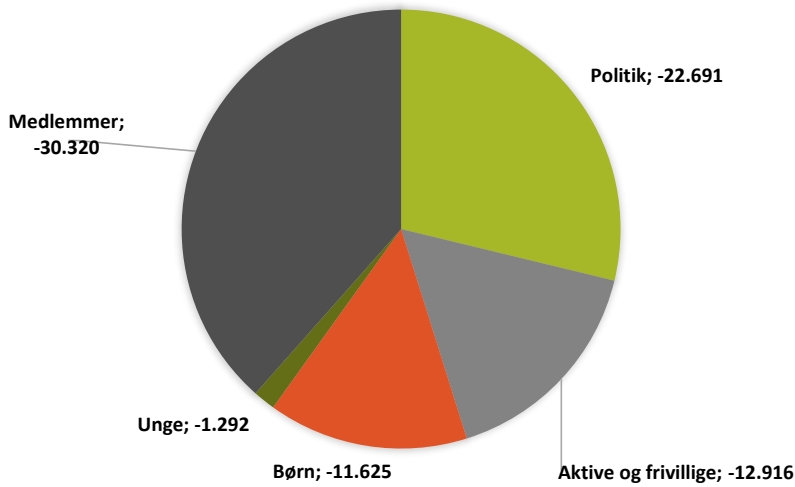
Kommentarer til budget - Natur og Miljø

Budgettet for Natur og Miljø stiger fra 2021 til 2022 med 321.000 kr. Denne lille stigning består delvist af, at sekretariatsafdeling er tilført 0,7 ekstra årsværk samt en stigning i øvrige aktiviteter. Dette bliver dog væsentligt reduceret pga. afslutning af det eksternt finansierede (fondsstøttede) projekt 'Havnaturen', som udløber 31. juli 2022. Dette projekt var i 2021 budgtteret med 2,5 mio. kr. for hele året, mens det i 2022 kun er budgetteret med 1,3 mio. kr. for de 7 måneder. DN er i dialog med fonden om et muligt nyt projekt.

Kommentarer til budget - Kommunikation og kampagner

Budgettet vedrørende Kommunikation og kampagner stiger med knap 2 mio. kr. fra 2021 til 2022. Stigningen skyldes blandt andet, at der budgetteres med en ekstra pressemedarbejder. Endvidere blev der i 2021 som følge af repræsentantskabets beslutning om overskudsdisponeringen efter 2019 ansat en digital medlemshverver, der er med til at generere indtægter. Derudover er der budgetteret med en stigning i udgifterne til grafik samt medlemsbladet.

AKTIVITETSOMKOSTNINGER HENFØRT TIL DELSTRATEGIERNE I AP 2022/23

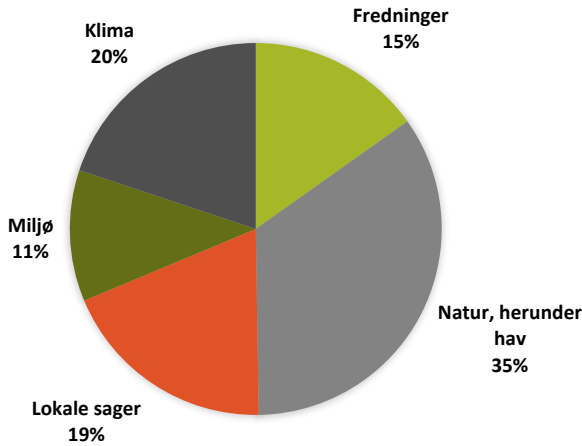
Kommentarer til diagram over delstrategier

DN's overordnede strategi for 2022-2026 er opdelt i fem delstrategier. Ovenfor vises, hvordan aktivitetsomkostningerne fordeler sig i forhold til de fem delstrategier. I hver af delstrategierne indgår endvidere tværgående omkostninger til kommunikation og administration i understøtningen af delstrategien. Samlede omkostninger til kommunikation og administration kan aflæses i budgettet yderst til venstre.

BUDGETSAMMENLIGNING PÅ UDVALGTE OMRÅDER - Budget inkl. løn / ekskl. indtægter

Område:	2021	2022
Fredninger	3.488	3.725
Natur, herunder hav	7.076	8.483
Lokale sager	4.436	4.653
Miljø	2.532	2.801
Klima	4.838	4.880
Lokal kommunikation	1.134	933
Naturens Universitet	844	844
Afdelinger	4.981	4.981
Kampagner og events	4.793	4.645

OMKOSTNINGSFORDELING INDEN FOR SEKRETARIATSAFDELINGEN NATUR OG MILJØ

OMKOSTNINGSFORDELING INDEN FOR SEKRETARIATSAFDELINGEN KOMMUNIKATION OG KAMPAGNER

